

797 Et currens cartula ostendat in litteris, quod lingua resonare non valet in auribus, quatenus oculorum officio illud agnoscat, quod olim aurium ministerio^a cordis secretum cognovit.

Vestra vero veneranda sanctitas varios saeculi eventus saepius consideret^b et, quis casus nobis remaneat, non obliviosa mente rimetur^c; totiusque humani^d generis exempla nos doceant, quam periculosa dies, quam metuendum iudicium incerto tempore nobis immineat^e. Praeparemus nos in occursum magni regis, ut pium inveniamus, quem nullus effugere valet. Quid vero muneris in manibus feramus, cotidie cogitandum est; dicente scriptura: 'Non appareas vacuus in conspectu domini Dei tui'. Nulla ibi metallorum species, nullus gemmarum fulgor, nulla vestium vanitas, nullus saeculi luxus ipso aequissimo iudice acceptabilis erit; nisi sola aelymosinarum^f largitio et meritorum multiplicatio bonorum prodest^g. Quicquid hic geritur, illic diiudicatur. Et omnis bonitas praemio coronabitur perpetuo, omnisque iniquitas aeternis damnabitur tormentis. Haec animis inhereant^h nostris, hoc prudens praevideat cautela, ne illa die inops bonorum meritorum lugeat anima; sed ut de simplici gaudeat bonitatis fructu, maximaⁱ cura cogitandum est.

Hoc vestra meam fraterna sollicitudo segnitiam sanctarum litterarum serie saepius admoneat, non^k meae exhortationis verba vere^l dilectionis stilo^m exarata. Cotidie operemurⁿ bonum, dum tempus habemus; ne nos tenebrae comprehendant nec inparatos illa metuenda dies inveniat. Tu vero pastoralis^o pietate ac^p sacerdotali auctoritate non solum meam suscitare litteris socordiam studeas; sed etiam omnibus te audientibus pia paternitate, ut vigilant, praedicare^q non cesses. Si lingua sacerdotalis clavis est caelestis regni, decet, ut guttur illius tuba sit aeterni regis; dicente propheta: 'Clama, ne cesses; exalta sicut tuba vocem tuam'. Quis se parat ad bellum, si praeco in castris non clamat? Quis hostibus^r succinctus^s in armis obstruit^t introitum, si speculator in celso turris fastigio dormit? Quis gregem a luporum rabie defendit, si pastor in silvestribus luxoriae dumis latitat? Quis florentis^u ruris pascua gregi demonstrat, si ductor vagabundis per foveas vestigiis errat? Lege saepius, obsecro, beati Gregorii praedicatoris^v nostri libellum^w de pastoralis cura¹, ut in eo periculum sacerdotalis officii agnoscas et bene operantis servi mercedem non obliviscaris^w. Iste liber tuis saepius inhereat manibus, illius sensus tuae firmiter infigantur memoriae; ut scias, qualiter quisque ad sacerdotalem honorem accedere, et accedens quanta consideratione se ipsum circumspicere debeat; et quibus exemplis vivere necesse sit; et quanta intentione praedicare^q iubeatur. Et quid cui personae conveniat maxima discretione descripsit.

Scis optime, quanta intentione rex ille² clarissimus filio suo³ praeparavit, ut arbitrabatur, regnum heredi^x; sed, ut rerum eventus demonstrabat, exemit^y. Inde poteris saecularem intellegere sapientiam, et quam verum est, ut psalmista canit: 'Nisi dominus edificaverit domum, in vanum vigilant, qui custodiunt eam'. Homo cogitat, Deus iudicat⁴.

Incerta est humanae prudentiae saecularibus providentia rebus. Hoc solum de futuris considerantem non fallat, quod caritas in praeceptis Dei huius vitae temporibus

a) ministerium H, T*. b) considerat T*. c) remetur H; retinetur T*. d) humanae H.
e) immineat T*. f) elemosinarum T*. g) proderit T*. h) inhereant T*. i) maxime H.
k) nec H. l) verè T*. m) sunt add. T*. n) operemus T*. o) pastoralis H. p) om. H.
q) pred. post corr. pred. T*. r) ostibus H, T* post corr. host. s) succinctos H. t) obsistit H, T*.
u) florentes H, T* post corr. florentis. v) libelli H. w) oblivisceris H. x) regno heredem H, T* post corr. her. y) eximit H.

1) Cf. supra p. 171: Saepius illum legas et relegas. 2) Offa rex Merciorum. 3) Ecgrido regi Merciorum (mortuo medio mense Decembri a. 796; v. supra p. 179 n. 4). 4) Huius proverbii originem non inveni.